

gennem Apotek, som de med Rette har Krav paa.

Forleden Dag hørte vi jo her i Tinget det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussens aarlige Angreb paa de danske Gaardmænd for, at de betaler for lidt i Skat. Han anførte derunder, at han havde hørt om en Landmand, der havde en stor Indtægt, jeg tror af Svinehold, og følgelig havde alle andre Landmænd ogsaa store Indtægter. Det ærede Medlem tror, at det er ligesom med Rektorer: naar en Rektor har en stor Løn, slutter han deraf, at saa har en anden Rektor ogsaa en stor Løn, og det har det ærede Medlem jo Ret i, det er der ikke noget at sige til, men overfor Landbruget er det en stor Misforstaaelse, saaledes kan man ikke slutte, det er kun en Katedersocialist som det ærede Medlem, der kan gøre sig skyldig i sligt. Men det er for øvrigt ikke det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen, jeg vil beskæftige mig med her, han interesserer mig ikke saa meget i denne Forbindelse, og han er jo ogsaa blevet imødegaaet fra anden Side. Det, som interesserer mig i denne Forbindelse og slog mig, var, at under den Diskussion, som fulgte efter det ærede Medlems Foredrag, da det kneb for det ærede Medlem, ilede Føreren for den konservative Industrifløj, det ærede Medlem Hr. Drachmann, ham til Undsætning ved at komme med en Oplysning om, at gennemsnitlig har alle Landbrugere her i Landet ca. 1 000 Kr. mindre aarlig Indtægt end Haandværkets og Industriens Udøvere og disse igen ca. 1 000 Kr. mindre Indtægt end Handelens Udøvere. Det maatte af alle opfattes som et Bevis for, at Landbruget — vort „saakaldte bærende Erhverv“, som det ærede Medlem Hr. Drachmann udtrykte sig — var for lidt beskattet.

Lad os derfor se lidt nærmere paa det Forhold. Jeg har set det efter i Statistisk Aarbog, og de Tal, jeg dér kunde komme til, stillede sig, naar de blev specificeret — det ligger nogle Aar tilbage —, noget anderledes. Det var omtrent det samme Tal, som det ærede Medlem opgav for Landbruget, 2 400 Kr. Derimod var det for Haandværk og Industri 3 800 Kr. og for Handelen 6 600 Kr. i gennemsnitlig Indtægt. Men om det er noget mere eller noget mindre, er ikke det, jeg vil opholde mig ved. Jeg vil derimod gerne belyse det ærede Medlem Hr. Drachmanns Udtalelse, lidt spotgende Udtalelse om „vort saakaldte bærende Erhverv“ med nogle Tal. Landbrugets Udførselsmængde overgaar nu Udførselen fra før Krigen med ca. 20 pCt. for

de vigtigste Varers Vedkommende. I 1913 udgjorde Landbrugsprodukterne 87,9 pCt. af Landets samlede Udførsels Værdi. I 1922 udgjorde de 86,3 pCt. Det vil altsaa ses, at der er omtrent samme Procentforhold mellem Landets samlede Udførsel og Landbrugets Udførsel som i 1913. I 1913 var den samlede Udførsels Værdi 637,4 Mill. Kr., deraf udgjorde Værdien af Landbrugsvarer 558,7 Mill. Kr. I 1921 var den samlede Udførsels Værdi 1 410,2 Mill. Kr., Værdien af Landbrugsvarerne 1 204,7 Mill. Kr. I 1922 var Værdien af den samlede Udførsel 1 165,3 Mill. Kr., af Landbrugsvarer 1 005,4 Mill. Kr. I det første Halvaar af 1923 var den samlede Udførsels Værdi 711 Mill. Kr., deraf Landbrugsprodukter for 615 Mill. Kr. Nu kunde man jo tro, at denne store Udførsel af Landbrugsvarer var dyr at producere og kostede Landet meget. Vi skal jo indføre betydelige Kvanta Raastoffer, dels Foderstoffer, dels Gødning o. s. v., og det tager maaske det hele. Det er derfor værd at se paa, hvor stor Landbrugets Overskudsudførsel er. Størrelsen deraf fremkommer, naar man fra Værdien af Udførselen af Landbrugsprodukter trækker Værdien af de indførte Produktionsmidler, dels Foderstoffer, dels Gødningsstoffer, og af Landbrugsmaskiner, der indføres her til Landet. Landbrugserhvervets Netto-Indtægt til Landet, altsaa Overskudsværdien af dets Udførsel, var da følgende: I 1913 279,8 Mill. Kr., i 1921 774 Mill. Kr., i 1922 614 Mill. Kr. og i den første Halvdel af 1923 322 Mill. Kr. Hertil kommer, at Landbruget desuden leverer Føden til Befolkningen her i Landet. Hvor stor en Varemængde det andrager, og hvad den er værd, har man ikke nogen Statistik for. Men Landbrugserhvervet bringer saaledes netto hjem til Landet 600—700 Mill. Kr. aarlig. Disse Penge gaar imidlertid ikke saadan lige i Landbrugets eller Landbrugernes Lommer. Først tager jo Skibsfarten sin Part ved at sejle her til Landet de Foderstoffer og Gødningsstoffer, vi skal bruge, og ligesaa ved at sejle fra Landet de Landbrugsprodukter, vi producerer. Altsaa Skibsfarten tager sin Part, Handelen tager sin Fortjeneste og tager den baade paa de Raastoffer, vi skal indføre, og paa de færdige Produkter, naar de udføres, og Haandværk og Industri tager deres Part for de Produktionsmidler, Landbruget skal bruge i sit Erhverv. Og i vor Tid er det jo blevet saaledes, at de Virksomheder, jeg her har talt om, ikke mindst de sidste, tager først, tager efter eget Tykke, hvad der passer dem, i Kraft af Prisaftaler. Det er netop det svage Punkt ved Forholdene,